

REFERAT |KRS| Kulturstyret (2011-2015) d. 26-08-2015

Mødedato Onsdag d. 26. august 2015 kl. 17:00

Mødested Formannskapssalen

Indholdsfortegnelse

Godkjenning av kulturstyrets møteprotokoll av 27.05.2015.....	3
Årsberetning og regnskap 2014 for Idrettsrådet i Kristiansand.....	8
Årsrapport for Sørlandets kunstmuseum 2014.....	11
Årsberetning og regnskap 2014 fra Kilden IKS; Agder Teater, KSO, Opera Sør og Kulturdriften.....	14
Årsmelding 2014 fra Agder naturmuseum og botaniske hage IKS.....	20
Årsmelding 2014 fra Vest-Agder-museet IKS.....	23

Punkt 34/15: Godkjenning av kulturstyrets møteprotokoll av 27.05.2015

PROTOKOLL KULTURSTYRET

Dato: 27.05.2015
Sted: Formannskapssalen
Behandlede saker: 26/15 - 33/15
Møtets varighet: Kl. 17.00 – 18.30
Møteleder: Randi Haukom (H)

Tilstede:

Randi Haukom (H)
Per Kåre Selle (H)
Rita Hansen Wroldsen (AP) for
Ernst Håkon Jahr (AP)
Harald Sødal (FRP)
Sissel Andersen (FRP)
Helge E. Refsnes (PP) for
Ellen Rudnes (R)

Forfall:

Ingrid Wisløff Jæger (AP)

Alan Ahmadi (H)

Til stede fra administrasjonen:

Konstituert kulturdirektør Annelise Aasheim Hornang
Rektor kulturskolen Vidar Hartveit møtt kl. 17.00 – 18.00
Idrettssjef Terje Abrahamsen møtt kl. 17.00 – 18.00
Biblioteksjef Anne-Kristin Undlien møtt kl. 17.10 – 18.00
Enhetsleder Fritid Vest Geir Jønsrud møtt kl. 17.00 – 18.00
Rådgiver Øyvind Stenvik Andersen møtt kl. 17.00 – 18.00
Rådgiver Jørgen Skauge møtt 17.00 – 18.25
Teknisk direktør Ragnar Evensen møtt kl. 17.00 – 17.50

Dessuten møtte:

Dag Andersen, Idrettsrådet møtt kl. 17.00 – 18.10
Markus Mjåland, KUU møtt 17.00 – 18.25
Magnus Bergum Horverak, KUU møtt 17.00 – 18.25

Utdelt i møte:

Kulturstyrets protokoll U.O av 15.04.2015
Invitasjon til Norsk kulturforums landskonferanse 9. – 10. juni 2015
Invitasjon Twin city sports exchange – Programme for the politicians and civil servants pr.
26.05.15

Kl. 17.00 – 17.45 Orientering om Kvartal 49 og Kvartal 5
ved teknisk direktør Ragnar Evensen

26/15 Kulturstyresak:
Godkjenning av kulturstyrets møteprotokoller av 15.04.2015
(SAK 201500012)

Vedtak:

Kulturstyret godkjenner protokoller av 15.04.15
(Enst.)

27/15 Kulturstyresak:
1. tertialrapport 2015 Kultursektoren
(SAK 201504881)

Vedtak:

1. Kulturstyret tar 1.tertialrapport 2015 for kultursektoren til orientering.
2. Budsjett 2015 endres i samsvar med de budsjettreguleringer som er omtalt i saken.

(Enst.)

28/15 Kulturstyresak:
Tilskudd til barne- og ungdomsorganisasjoner og private grendehus 2015
(SAK 201500004)

Vedtak:

1. Kulturstyret vedtar fordeling av tilskudd til drift av barne- og ungdomsorganisasjoner 2015 i samsvar med vedlagte oversikt, totalt kr. 1 173 125.

2. Kulturstyret vedtar fordeling av tilskudd til private grendehus 2015 i samsvar med vedlagte oversikt, totalt kr. 75 000.

(Enst.)

29/15 Kulturstyresak:
Tilskudd til frivillig virksomhet i lokalsamfunn som bidrar til deltakelse, dialog og samhandling
(SAK 201503530)

Vedtak:

Kulturstyret tar fordelingen av «Tilskudd til frivillig deltakelse i lokalsamfunn som bidrar til deltakelse, dialog og samhandling» til orientering.

(Enst.)

30/15 Kulturstyresak:
Søknad om prosjektstøtte til gjennomføring av kunst/miljø-prosjekt
(SAK 201505753)

Vedtak:

1. Kulturstyret innvilger kr 10 000 fra tilleggsbevilgningskontoen i tilskudd til Kunststusjons prosjekt Arrivals.
(Enst.)

31/15 Bystyresak:
Ombygging og utvidelse ved Stiftelsen Arkivet - søknad om tilskudd
(SAK 201504548)

Vedtak:

1. Bystyret bevilger 5 mill kr i tilskudd til ombygging og utvidelse av bygningsmassen ved Stiftelsen Arkivet under forutsetning av fullfinansiering.
2. Bevilgningen innarbeides i kommunens handlingsprogram 2016-2019.
3. Innarbeiding av tilskuddet i årsbudsjett tilpasses utbetaling av tilskudd fra øvrige bidragsytere.
(Enst.)

Inhabilitet:

Kulturstyret vedtok enstemmig Harald Sødal (KRF) som inhabil i saken

32/15 Bystyresak:
Endring og oppdatering av delegasjonsreglementer
(SAK 201501760)

Vedtak:

Bystyret vedtar de endringer i reglementene som fremgår av vedlegg.
(Enst.)

33/15 Bystyresak:
Kvartal 5 - fremtidig bruk og salg av kommunale eiendommer
(SAK 201000310)

Vedtak:

- 1 Kronprinsens gt 57 beholdes. Det arbeides videre med å etablere et felles uterom i bakgården samt gangforbindelse til Ekserserhuset.
(8/1)
- 2 Eiendommene Kristian IV's gt. 75, 81, 83 og 85 selges
(8/1)

Forslag:

Rådmannen fremmet følgende innstilling:

«1 Kronprinsens gt 57 beholdes. Det arbeides videre med å etablere et felles uterom i bakgården samt gangforbindelse til Ekserserhuset
2 Eiendommene Kristian IV's gt. 75, 81, 83 og 85 selges»

RØDT fremmet følgende forslag som følger saken til videre behandling:
«Det igangsettes et reguleringsarbeid for Kvartal 5 med sikte på vern og utvikling av kvartalet.

De kommunalt eide eiendommene i kvartalet legges foreløpig ikke ut for salg.»

Repr. Bjarte Vestøl (FRP) fremmet følgende forslag som følger saken til videre behandling:
«Kronprinsensgate 57 selges»

Votering:

Rådmannens innst. punkt 1 ble vedtatt med 8 mot 1 stemmer (Bjarte Vestøl, FRP)

Rådmannens innst. punkt 2 ble vedtatt med 8 mot 1 stemmer (RØDT)

RØDT's forslag til vedtak ble ikke votert over og følger saken

FRP's forslag til vedtak ble ikke votert over og følger saken

Eventuelt:

Konstituert kulturdirektør Annelise Aasheim Hornang informerte:

Biblioteksjef Anne-Kristin Undlien stenger biblioteket 2 timer den 3. juni og 4. og 5. juni i forbindelse med personalseminar. Stengingen blir annonsert.

Norsk kulturforums landskonferanse er 9. - 10. juni 2015.

Programmet for idrettsutvekslingen 2015 er klart, hele kulturstyret er invitert.

Møtet hevet.

Punkt 35/15: Årsberetning og regnskap 2014 for Idrettsrådet i Kristiansand

Bilag

Årsberetning 2014 for Kristiansand Idrettsråd.pdf

Protokoll fra årsmøte i Kristiansand Idrettsråd 250315.pdf

Dato 17. august 2015
Saksnr.: 201402737-5
Saksbehandler Terje Abrahamsen

Saksgang
Kulturstyret

Møtedato
26.08.2015

Årsberetning og regnskap 2014 for Idrettsrådet i Kristiansand

Idrettsrådet i Kristiansand (IRK) velges av idrettsklubber fra Kristiansand som er tilknyttet Norges Idrettsforbund og Olympiske komité, og er et samarbeidsorgan for disse. Styret består av 6 medlemmer og 3 varamedlemmer. IRK har ansatt daglig leder og har også møte- og talerett i kulturstyrets møter når det behandles idrettssaker.

Årsmøtet ble avholdt i aulaen på Kristiansand Katedralskole Gimle (KKG) 24. mars. 8 idrettsklubber (av 112 registrerte i Kristiansand) var representert. I tillegg stilte Vest Agder Bedriftsidrettskrets med 3 representanter. Totalt var det registrert 20 stemmeberettigede og 27 frammøtte totalt.

Årsberetning og regnskap for 2014 ble fremlagt. I tillegg ble det gitt informasjon om lover, vedtekter og statutter.

Ingve Tofteland fra KKG holdt et spennende foredrag om toppidrettssatsingen skolen nå iverksetter. Realiseringen av og nærheten til Olympiatoppen Sør på Spichern treningssenter, og Universitetet i Agder med sin mastergradsutdanning i idrett, vil utvilsomt bety svært mye både for rekruttering til og kvalitet på dette tilbudet.

Økonomi

IRK hadde i 2014 et overskudd på 77 000 kroner, hvilket er 100 000 kroner bedre enn budsjett. Dette er svært gledelig sett i forhold til underskuddet året før. Kommunens driftstilskudd på 800 000 kroner per år fra og med 2014, har sikret videre drift for IRK, inklusive en absolutt nødvendig stilling som daglig leder. I tillegg til det årlige driftstilskuddet yter kommunen midler til «idrettens storbyprosjekt» som administreres og ledes av IRK. I 2014 var tildelingen fra kommunen på 316 000 kroner. I tillegg ble IRK tildelt 620 000 kroner fra storbyprosjektet sentralt.

Midlene ble fordelt som følger:

Ordinære prosjekter	375 000 kroner
Hjelpetrenerprosjektet	90 000 kroner
Støtte utøver fra familier med lav betalingsevne	261 000 kroner

14 klubber fikk midler fra prosjektet i 2014. Aktivitetene i prosjektet kan vise til gode resultater. Målgruppene ble nådd.

I tillegg fordelte Kulturstyret 952 360 kroner i driftstilskudd til 39 idrettsklubber. Det utgjør 82,77 % av tilskuddsposten «Driftsstøtte til barne- og ungdomsorganisasjoner».

Fra tilskuddsposten "kunst og kulturformål" fikk 6 idrettsklubber totalt 128 000 kroner, hvilket utgjør 13,4 % av «potten». Klubbene fikk tildeling på grunn av at de arrangerte Nordiske og Norske mesterskap.

Plussbankcup fikk 20 000 kroner for sitt show på Torvet. Det utgjør 2,19 % av tilskuddsposten til festivaler.

Kulturstyret bevilget også 61 900 kroner som «kompensasjon» til 4 klubber som hadde jobbet dugnad under «Odderøya Live», men som ikke fikk betalt på grunn av konkurs. Denne tildelingen ble spesielt godt mottatt!

Sammen med de sentralt bevilgede «Lokale aktivitetsmidler» på 3 656 170 kroner, utgjør tilskuddene til klubbene betydelige summer.

Forslag til vedtak

[Årsberetning og regnskap 2014 fra Idrettsrådet i Kristiansand tas til orientering.](#)

Stein Tore Sorthe
Kulturdirektør

Terje Abrahamsen
Idrettssjef

Vedlegg:
Årsberetning 2014 for Idrettsrådet i Kristiansand.
Protokoll fra årsmøtet i Idrettsrådet 25.03.15.

Punkt 36/15: Årsrapport for Sørlandets kunstmuseum 2014

Bilag

Årsrapport SKMU 2014.pdf

Årsregnskap SKMU 2014.pdf

Dato 14. august 2015
Saksnr.: 201509024-1
Saksbehandler Angjerd Munksgaard

Saksgang
Kulturstyret

Møtedato
26.08.2015

Årsrapport for Sørlandets kunstmuseum 2014

Stiftelsen Sørlandets kunstmuseum (SKMU) mottar årlig driftsmidler fra Kristiansand kommune. I den forbindelse presenteres årsrapporten for orientering. SKMU ble stiftet i 1995, og ble lokalisert i den tidligere Kristiansand katedralskole i 2000. Stiftelsen er opprettet av Kristiansand kommune, Vest-Agder fylkeskommune, Aust-Agder fylkeskommune og Christianssands Billedgalleri.

SKMU tror på den visuelle kunstens mangfoldige og fornyende potensial for å bidra til økt forståelse og kunnskap om samfunnet og det å være menneske. Museet forvalter, formidler og forsker derfor på visuell kunst for å bidra til ny viten. Dette tydeliggjøres i deres fire overordnede mål; fornying, forvaltning, forskning og formidling.

FORNYING

Museets vedtekter ble endret i 2013. Styrets antall endret seg i 2014 fra 4 til 5 medlemmer. Direktør Lars Grambye tiltrådte 1. mars 2014. Handlingsplan for 2012-2015 ble revidert i løpet av året, og ny plan ligger til grunn for museets arbeid de kommende år. SKMU har samarbeidet med reiseliv, opplevelses- og kulturnæringen på Sørlandet gjennom Arena Usus og Visit Sørlandet. Museet ser konkret nytte av dette arbeidet, og det gir større oppmerksomhet til SKMU i ferieperiodene. Det er viktig å videreutvikle og fornye arbeidet mot publikum, og i 2014 ble museet medlem av Norsk Publikumsutvikling. Museet deltar i det nasjonale direktørnettverket i regi av Nasjonalmuseet, samt nettverk i regi av museumsforbundet, samlingsforvaltning. Barnas kunstmuseum åpnet i juni, og museet har fått veldig bra tilbakemeldinger fra brukere av dette tilbudet.

FORVALTNING

Alle verk i samlingen er registrert i Primus, diasarkivet er ferdig digitalisert. Nyervervelser fotograferes fortløpende digitalt. Det arbeides med å fotograferer eldre verk på nytt, digitalt. Det er gjennomført en oppgradering av forvaltning av kunst på papir, og det gjort en allmenn forbedring av magasiner for kunst på papir. Nytt magasin er etablert i 3. etasje. Det er ervervet 20 verk, inkludert donasjoner til samlingen i 2014, og det totale antall verk er nå 1472. Innkjøp til samlingen i 2014 beløp seg på totalt 519 490 kroner. Det er i 2014 konserverte 11 verk i tillegg til flere tilstandsvurderinger både lokalt og regionalt.

FORSKNING

SKMU har de siste årene økt forskningsarbeidet rundt enkelte utstillingsprosjekter og samlingspresentasjoner. Museet brukes dessuten aktivt av andre kulturinstitusjoner for veiledning med tanke på formidling og utvikling av utstillinger. Museets fagbibliotek er under løpende utvikling.

FORMIDLING

Det er gjennomført 8 temporære utstillinger i eget bygg, inklusive en utstilling som åpnet i 2013. Alle utstillingene var egenproduserte. Det er i 2014 jobbet med målrettet formidling gjennom et årshjul hvor utstillinger, formidlingsaktivitet og markedsføring er tenkt sammen. Det har i 2014 vært 20 547 besøkende på museet. Det var en reduksjon på ca. 10 % i forhold til 2013, men en økning på 20 % fra 2012. Årets besøk ved vandreutstillinger og pedagogiske prosjekter var 5322. Antall barn som har deltatt i undervisning på museet og ute i regionen er 10 133. Antall barn og unge som har deltatt i prosjekter i Den kulturelle skolesekken er 5595. Museet er aktivt både på Facebook, Twitter og Instagram.

ØKONOMI

Museet arbeider for å bygge opp egenkapital som i 2011 ble brukt til nytt ventilasjonsanlegg. Regnskapet for 2014 viser et ordinært driftsresultat på 462 767 kroner. Endelig driftsresultat er på 641 770 kroner.

Forslag til vedtak

[Kulturstyret tar årsrapporten fra Sørlandets kunstmuseum 2014 til etterretning.](#)

Stein Tore Sorthe
kulturdirektør

Angjerd Munksgaard
rådgiver

Vedlegg:

Årsrapport SKMU 2014
Årsregnskap SKMU 2014

Punkt 37/15: Årsberetning og regnskap 2014 fra Kilden IKS; Agder Teater, KSO, Opera Sør og Kulturdriften

Bilag

ÅRSRAPPORT 2014(16009073)..PDF

Revisjonsberetning 2014 Kilden TKS IKS, signert 070415.pdf

Årsregnskap 2014 - Kilden TKS(15917047)..PDF

Dato 5. august 2015
Saksnr.: 201503537-9
Saksbehandler Rune Rokseth

Saksgang
Kulturstyret

Møtedato
26.08.2015

Årsberetning og regnskap 2014 fra Kilden IKS; Agder Teater, KSO, Opera Sør og Kulturdriften

Sammendrag

Kilden Teater- og Konserthus for Sørlandet IKS mottar årlige driftstilskudd fra Kristiansand kommune fra egen post på kulturbudsjettet. Teater, Symfoniorkester og Opera mottar driftstilskudd etter avtale med Staten og Kilden IKS rapporterer samlet på disse. Kulturdriften finansieres 100 % regionalt med tilskudd fra Kristiansand kommune og Vest-Agder fylkeskommune.

2014 var tredje fulle arbeidsår for det fusjonerte selskapet Kilden Teater- og Konserthus for Sørlandet IKS. Samlet hadde Kilden i løpet av året 697 organiserte publikumsaktiviteter (865 i 2013) for et publikum på 156 256 personer (189 771 i 2013). I tillegg kommer en rekke ikke-betalende besøkende til Kilden i forbindelse med kafébesøk, omvisninger etc. Antall publikumsaktiviteter er redusert med cirka 20 % i forhold til 2013, og samlet publikumsbesøk er gått ned med cirka 17 %.

I løpet av året ble tre nye prøvesaler ferdigstilt på taket med økonomisk bidrag fra Cultiva. Dette gir Kilden mulighet til økt aktivitet, og fasilitetene innebærer ledig utleiekapasitet i de opprinnelige salene.

Totalt viser årsregnskapet for Kilden IKS en omsetning i driften på 223,0 mill kr og et netto driftsresultat på 9,79 mill kr. mot 215,2 og 0,1 i 2013. Egeninntektene fra billettsalg, serveringsvirksomhet, kurs/konferanser og sponsorer beløper seg totalt til cirka 44,7 mill kr. (43,6 i 2013). Selskapet hadde en netto avsetning for 2014 på 7,99 mill kroner.

Forslag til vedtak

[Årsberetning og regnskap for 2014 fra Kilden IKS; Agder Teater, KSO, Opera Sør og Kulturdriften tas til orientering.](#)

Stein Tore Sorthe
kulturdirektør

Rune Rokseth
rådgiver

Vedlegg:
Årsrapport, Årsregnskap og Revisjonsberetning 2014

Bakgrunn for saken

Kilden Teater- og Konserthus for Sørlandet IKS ved Agder Teater (AT), Kristiansand Symfoniorkester (KSO), Opera Sør (OS) og Kulturdriften mottar årlige driftstilskudd fra Kristiansand kommune fra egen post på kulturbudsjettet. I den forbindelse tas årsberetningen opp til politisk orientering.

Teater, Symfoniorkester og Opera mottar driftstilskudd etter avtale med Staten og Kilden IKS rapporterer samlet på disse. Mens Kulturdriften finansieres 100 % regionalt med tilskudd fra Fylkeskommunen og Kristiansand kommune.

Virksomhet

2014 var tredje fulle arbeidsår for det fusjonerte selskapet Kilden Teater- og Konserthus for Sørlandet IKS. Det var også tredje fulle driftsår i selskapets nybygg. Samlet hadde Kilden i løpet av året 697 organiserte publikumsaktiviteter (865 i 2013) for et publikum på 156 256 personer (189 771 i 2013). Dette inkluderer aktiviteter fra den regionalt finansierte Kulturdriften, og i tillegg kommer en rekke ikke-betalende besøkende til Kilden i forbindelse med kafebesøk, omvisninger etc.

Antall publikumsaktiviteter er redusert med cirka 20 % i forhold til 2013 og samlet publikumsbesøk er gått ned med cirka 17%. Reduksjonen er i noen grad knyttet til redusert aktivitet for Kulturhusdriften.

Kilden fortsetter i 2014 å bruke Fjæreheia scene i Grimstad som spillested.

I løpet av året ble 3 nye prøvesaler ferdigstilt på taket med økonomisk bidrag fra Cultiva.

Dette gir Kilden mulighet til økt aktivitet, og fasilitetene innebærer ledig utleiekapasitet i de opprinnelige salene.

I løpet av året har AT, KSO og eller OS gjennomført 5 samproduksjoner (8 i 2013):

- Operagallaen «I Kirsten Flagstads fotspor», i samarbeid med Opera Sør.
- Den nyskrevne kammeroperaen «Påske» av Gisle Kverndøkk og Aksel-Otto Bull, basert på et skuespill av August Strindberg. Forestillingen ble fremført i Kristiansand, Bergen, Trondheim og Oslo, i samarbeid med Opera Sør.
- Kilden Dialogs storsatsing «Fargespill», basert på Stiftelsen Fargespill i Bergens konsept.
- Kilden Dialogs juleforestilling «Juleevangeliet».
- Teaterstykket «Jeg kommer tilbake i kveld», Gaute Heivolls debut som dramatiker, brukte musikk fremført av Lars Lunde, fiolinist i KSO. Samarbeid med Agder Teater.

	Antall besøkende	Antall arrangement	Antall unike arr.
	Totalt	Totalt	Totalt
Kristiansand Symfoniorkester	24 205	123	108
Agder Teater	41 987	240	18
Opera Sør	1 555	8	4
Kulturdrift, egne	11 428	65	56
Kilden Dialog, fellesprosjekter	16 644*	100	53
Kurs og konferanser	8 450	43	38
Sum egenproduksjon	104 269	579	277
Kulturdrift, utleie	51 987	127	62
Totalt	156 256	706	339

* her inngår "Sommer i Kilden" - gratiskonsert administrert Kilden kulturdrift - 35 konsertter med 4951 besøkende.

Agder Teater (AT)

gjennomførte i 2014 i alt 240 egne arrangementer for et publikum på 41.987 personer. I jubileumsåret for den norske grunnlov var «Les Misérables» det naturlige valg som hovedsatsing for Agder Teater og Kilden.

- «Les Misérables» var en samproduksjon mellom Agder Teater, Sandnes Kulturhus, Festiviteten/ Haugesund konserthus og Rogaland Teater. Totalt 53.000 publikummere så forestillingene, hvorav 22.500 av dem opplevde forestillingen i Kilden i løpet av 40 spilte forestillinger.
- «Edderkoppkvinnens kyss» av den eksil-argentinske forfatteren Manuel Puig var også en produksjon valgt med hentydning til grunnlovsjubileet.
- «Jeg kommer tilbake i kveld» av Gaute Heivoll inngikk i teatrets strategi om å utvikle ny norsk dramatik. Den spilte 37 forestillinger i Intimsalen, for 3.246 besøkende.
- Monologen «Den underlige historien om Dr. Jekyll og Mr. Hyde», basert på romanen av Robert Louis Stevenson, er skreddersydd for skuespilleren Jørn-Bjørn Fuller-Gee, og har høstet stor anerkjennelse i inn- og utland.
- «Den Modige», som opprinnelig ble produsert i 2013 i forbindelse med 200-års jubileet for Jørgen Mos fødsel. Når «Den Modige» ved turnéslutt 7. november 2014 hadde spilt 175 forestillinger i for totalt 13.000 personer i Agderfylkene er den dermed ATs største turnésuksess. Et særlig godt eksempel på Agder Teaters gode og viktige samarbeid med Den kulturelle skolesekken er barneforestillingen

Kristiansand Symfoniorkester (KSO) gjennomførte i 2014 i alt 123 egne arrangementer for et publikum på 24.205 personer;

- 18 abonnementskonserter, deriblant:

«Symfonisk sommereventyr», dirigent og solist Tobias Ringborg
«Mesterverk fra det 20. århundre», dirigent Marc Soustrot, solist Andreas Brantelid
«Wienerklassiske mestere», dirigent Giordano Bellincampi, solist Angela Hewitt

- 7 kammerkonserter, blant annet «En fransk ettermiddag» og «Kvintkvarsett».
- 2 konserter for barn og unge, «Elefantkonserteren» og «Ung Klassisk».
- 77 konserter med annet forestillingsformat, herunder:

-»Kunst og regime» med dirigent Cathrine Winnes og professor Jon Roar Bjørkvold. Konserten ble sendt på NRK-2 Hovedscenen 16.11.2014.

-»Mat og musikk» med dirigent Lars Erik Gudim og Heine Totland. For første gang i Norge ble det laget mat live på scenen innimellom fremførelse av musikk med symfoniorkester.

-»KSO på (h)jul». Ti ensembler hadde 34 konserter på fire dager i Kristiansand og omegn. Konsertstedene inkluderte blant annet Sørlandet Sykehus, Frivillighetssentralen, Kirkens Bymisjon, NAV, Kristiansand Folkebibliotek, fire videregående skoler og ti omsorgssentre.

-«Markedsføringsstunts», 25 konserter med mindre ensembler i markedsførings-øyemed med den hensikt å øke antall abonnenter.

-«Sponsorkonsert», to eksklusive konserter for sponsorer og deres kunder.

- Turné og regional aktivitet; Sju symfoniske konserter: I tillegg til turné med kammeroperaen «Påske» (se informasjon under samproduksjon), gjestet KSO Mandal og Arendal syv ganger i løpet av foregående år. I tillegg til dette har kammergrupper fra orkesteret spilt i Mandal, Lyngdal, Grimstad og Arendal 5 ganger.

- Innspilling av filmmusikk: KSO stod for musikken til det norske spenningsdramaet «Skumringslandet».

Opera Sør (OS)

Gjennomførte 8 arrangement (6 i 2013) for et publikum på 1.555 personer i 2014.

Hvert annet år arrangerer Opera Sør «Operagalla i Kirsten Flagstads Fotspor» i samarbeid med KSO.

- I 2014 var Per Kristian Skalstad dirigent for gallaen og solistene Tonje Haugland-sopran, Jeanette Goldstein-mezzo, Thomas Ruud-tenor og Håvard Stensvold-baryton. Arild Helleland var konferansier og regissør. Det ble gjennomført to konserter for et publikum på 704 personer.
- Kammeroperaen «Påske» av Gisle Kverndokk og Aksel-Otto Bull. I samarbeid med Nordnorsk Opera og Symfoniorkester, Trondheim Symfoniorkester, Bergen Nasjonale Opera, Sandnes Kulturhus og Opera Østfold. Forestillingen hadde urpremiere på Kilden og ble senere spilt ved Sandnes Kulturhus, Olavshallen i Trondheim, Logen i Bergen og Kulturkirken Jacob i Oslo. Det ble presentert i alt fem forestillinger for et publikum på 650

2 gjesteproduksjoner;

-Mini operaen «Tosca & co» med Oslo Strykekvartett og sangerne Isa Katharina Gericke, Thomas Ruud og Njål Sparbo hadde to forestillinger i Kildens Multisal.

- Oppsetningen av Tarjei Vesaas' berømte roman «Isslottet» som opera. I samarbeid med Musikteatret SAUM og Den Ny Opera fra Danmark . Det ble gjennomført én forestilling i Kildens Teater og Operasal.

Kilden Dialog

er Kildens satsing på å nå nye publikumssegmenter ved å ta et utvidet samfunnsansvar. I dette ligger at de utfordrer tradisjonelle oppfatninger av kunst og utvikler aktiv deltagelse. I 2014 startet en fireårig prosjektperiode som skal sikre at satsingen videreutvikles og spisses, spesielt med hensyn til samarbeid og utvikling av metode.

Kilden Dialog gjennomførte i 2014 i alt 100 egne arrangementer for et publikum på 16.644 personer.

Hovedsatsingen for 2014 var oppstarten av «Fargespill Kristiansand», lisensiert av Stiftelsen Fargespill i Bergen. Over 100 barn og unge fra 30 ulike land bidro med sanger, danser og klappeleker. Gjennom en metodisk prosess munnet prosjektet ut i en forestilling for en fullsatt teater- og operasal, der barna og ungdommene selv fremførte materialet.

- Prosjektet «SPOR», der Kristiansand Symfoniorkester samarbeider tett med Kristiansand Katedralskole Gimle for å skape en samtidsmusikalsk forestilling i et mestrings- og integreringsperspektiv.
- Seniorkoret «Sølvstrupene» med 140 medlemmer
- Teatergruppen Fotspor, et samarbeidsprosjekt med Kirkens Bymisjons tilbud til tidligere rusmisbrukere.
- Ny oppsetning av samproduksjonen «Juleevangeliet». Kristiansand Symfoniorkester med solist Eir Inderhaug, Agder Teater og Seniorkoret Sølvstrupene medvirket sammen med barn og unge fra et lokalt dansestudio.
- Tiltak for barn og unge, integrering og mangfold, talentutvikling og nettverksbygging har hatt størst fokus. Opplæring i sceneteknikk og musikalsk lørdagsskole i samarbeid med kulturskolene i Aust- og Vest-Agder har vært videreført.

Kilden Dialog mottok tidenes første publikumspris delt ut av Norsk Publikumsutviklings Årskonferanse i Bergen 30. september 2014. Juryens begrunnelse la blant annet vekt på at «Kilden Dialog er et meget ambisiøst initiativ som tolker kunstinstitusjonens

samfunnsoppdrag på en i norsk sammenheng ny måte. Kilden Dialog er velfundert og basert på en nøye gjennomarbeidet strategi forankret i toppledelsen.»

Kulturdriften

Kilden Kulturdrift er en integrert del av Kilden TKS IKS' totale regnskap for 2014.

Arbeidet med programmering er Kulturdriftens viktigste oppgave. Det tilbudet som utarbeides gjennom programmeringsarbeid skal avspeile både internasjonale, nasjonale og lokale trender og kunst- og kulturuttrykk. Kilden Kulturdrift hadde i 2014 ansvar for i alt 192 arrangementer (292 i 2013). Virksomheten hadde et samlet publikumsbesøk på 64 415 registrerte personer (75 198 i 2013).

Antallet arrangementer er 43 lavere enn foregående år med en tilsvarende nedgang i publikumsbesøk på ca. 8 000 personer. Nedgangen skyldes delvis at Kulturdriften har måttet tilpasse sitt aktivitetsnivå til de tilgjengelige økonomiske ressurser.

aktivitet	Antall arrangement	Antall besøkende	Inntekt
Kulturdrift, egne	65 (64)	11 428 (15 340)	1 569 000 (2 757 496)
Kulturdrift, utleie	127 (121)	51 987 (53 480)	4 647 000 (3 891 782)
Totalt	192 (292)	63 415 (75 198)	6 216 000 (6 707 828)

Tall fra 2013 i (parentes)

I tillegg kommer "Sommer i Kilden" - gratiskonsserter administrert Kilden kulturdrift - 35 konsserter med 4951 besøkende.

Økonomi

Totalt viser årsregnskapet for Kilden IKS en omsetning i driften på 223,0 mill kr og et netto driftsresultat på 9,79 mill kr. mot 215,2 og 0,1 i 2013. Egeninntektene fra billettsalg, serveringsvirksomhet, kurs/konferanser og sponsorer beløper seg totalt til cirka 44,7 mill kr. (43,6 i 2013). Selskapet hadde en netto avsetning for 2014 på 7,99 mill kroner .

Punkt 38/15: Årsmelding 2014 fra Agder naturmuseum og botaniske hage IKS

Bilag

Årsberetning med regnskap.pdf

Dato 6. august 2015
Saksnr.: 201503214-27
Saksbehandler Annelise Hornang

Saksgang
Kulturstyret

Møtedato
26.08.2015

Årsmelding 2014 fra Agder naturmuseum og botaniske hage IKS

Agder naturmuseum og botaniske hage IKS (ANM) mottar årlig driftsmidler fra Kristiansand kommune. I den anledning tas årsrapporten opp til orientering. ANM er en vitenskapelig institusjon og et museum i henhold til The International Council of Museums (ICOM) definisjoner og retningslinjer, og har som formål å fremskaffe, dokumentere og formidle kunnskap om naturlige forhold med hovedvekt på Agder-regionen. ANM driver museum innen fagområdene botanikk, geologi og zoologi, og har aktiviteter knyttet til forvaltning, forskning, formidling og fornying.

Direktør Sigmund Spjelkavik gikk av med pensjon 01.10.2014 og Torill Gjelsvik ble konstituert som daglig leder.

Det har i flere år vært utredet en omdanning av ANM til universitetsmuseum. I 2014 er alle formelle vedtak fattet i kommune, fylkeskommune og ved universitet. Oppløsning av det interkommunale selskapet er også godkjent av departementet. Det legges til grunn en overgang fra og med 01.01.2016.

Forvaltning

Forvaltning av samlingen er den største oppgaven museet har. Dette innebærer at det som ligger i samlingene allerede, skal oppbevares forsvarlig og være tilgjengelig for relevante brukere. I dag mangler museet forsvarlige magasiner for de zoologiske og geologiske samlingene, innen botanikk er herbariet tilfredsstillende, mens samlingen av levende planter har for dårlige forhold. Ved utgangen av 2014 hadde museet 104 624 naturhistoriske gjenstander i sine samlinger, tilveksten i løpet av 2014 var 718 gjenstander, i prosent av samlingen utgjør denne tilveksten 0,69 %.

Forskning

Museets tre konservatorer er involvert i flere forskningsprosjekter. For zoologisk avdeling gjelder det blant annet ulike uglearter, som f. eks. deltakelse i den internasjonale snøuglegruppa (ISOWG), samt storfugl i skogbrannområdet i Froland. Botanisk avdeling deltar i kartlegging av fjellfloraen på Agder og samarbeider med andre nordiske forskningsmiljøer om middelalderfloraen i Norden, samt internasjonalt arbeid om utveksling av frø. Geologen har hovedaktiviteten knyttet til Agdersamlingen av bergarter og har internasjonalt samarbeid knyttet til vulkanisme under La Palma på Kanariøyene.

Formidling

Totalt har 16 575 besøkt museets innendørs utstillinger eller arrangementer i 2014. Det er en reduksjon på 9,8 % i forhold til 2013. Tidligere tellinger viser at ca. 55 000 besøkere hage og park i løpet av året og tallet kan ha vært noe høyere i 2014 som følge av skulpturutstillingen i botanisk hage.

Formidlingsavdelingen hadde 226 opplegg for barn og unge med til sammen 4 335 barn og 575 voksne. Oppleggene som tilbys skoler og barnehager tilpasses utstillingene slik at utstilling og opplegg fremstår som en enhet. ANM hadde følgende utstillinger i 2014: *Reale damer (om kvinners rolle i akademia)*, *Ursus – bjørner i nord*, *SKULPtur*, *Vannets reise*, *Den hemmelighetsfulle dammen*.

Grunnlovsjubileet ble markert sammen med Vest-Agder-museet med tidsriktige aktiviteter, hvor ANM hadde spesielt fokus på 1814-mat med smaksprøver. Den botaniske hagen er museets største formidlingstiltak, og er tilgjengelig hele døgnet året rundt. Museets ansatte holdt 26 foredrag, ble intervjuet 18 ganger i avisen og 5 ganger i radio, det ble skrevet 8 artikler.

Fornyng

Fornyng skjer i en vekselvirkning mellom variasjon i form og innhold, det produseres nye undervisningsopplegg til hver utstilling. Formidlingsavdelingen er i kontakt med andre formidlingsmiljøer og pedagogiske ressurser.

Økonomi

Årsregnskapet for 2014 viser en innsparing på kr 822 000 som går til å dekke deler av tidligere års underskudd. Det er kr 403 000 mer enn budsjettert innsparing. Det regnskapsmessige underskudd er nå på kr 700 000. ANM mottok i desember 2014 forskudd på tilskudd fra eierne på totalt 1 mill kroner. I 2014 var tilskuddet fra staten på 3,72 mill kroner. Av det samlede offentlige tilskuddet på 8,82 mill kroner utgjorde tilskuddet fra Kristiansand kommune 2,76 mill kroner kroner.

Forslag til vedtak

[Årsmelding 2014 fra Agder naturmuseum og botaniske hage IKS tas til orientering.](#)

Stein Tore Sorthe
kulturdirektør

Annelise Hornang
seniorrådgiver

Vedlegg:

Årsmelding 2014 fra Agder naturmuseum og botaniske hage

Punkt 39/15: Årsmelding 2014 fra Vest-Agder-museet IKS

Bilag

Årsmelding 2014 fra Vest-Agder-museet IKS.pdf

Dato 6. august 2015
Saksnr.: 201503214-26
Saksbehandler Annelise Hornang

Saksgang
Kulturstyret

Møtedato
26.08.2015

Årsmelding 2014 fra Vest-Agder-museet IKS

Vest-Agder-museet IKS (VAM) mottar årlig driftsmidler fra Kristiansand kommune. I den anledning tas årsrapporten opp til orientering. VAM er et kulturhistorisk museum som ved årsslutt 2014 består av åtte avdelinger lokalisert i Flekkefjord, Lista, Sjølingstad, Mandal, Kristiansand og Vennesla. Museets hovedadministrasjon og fagseksjon ligger på Odderøya i Kristiansand.

Som en oppfølging av tidligere organisasjonsgjennomgang med tittelen «Synlighet, fart og retning», har museet i 2014 utarbeidet et strategisk posisjoneringsdokument. Gjennom fornying, forvaltning, forskning og formidling, skal VAM som Sørlandets største museum gi publikum gode opplevelser og ny innsikt om livet i Vest-Agder – *Vi forteller din historie*. Museets visjon er: *Sammen skal vi flytte grenser!* Dette skal gjøres med grunnlag i museets verdier som er å være *ekte* og *kreative*.

Fornyning

Prinsipper for museumsutvikling i Kristiansand ble vedtatt i bystyret og i fylkestinget våren 2014. Denne saken fungerer som et veikart for hvordan et helhetlig museumslandskap i byen skal se ut, samt hvilke prosjekter som skal prioriteres. Det mest sentrale i dette var at friluftsmuseet ikke flyttes til Odderøya. Dette satte en ny giv i arbeidet med etablering av den museumsvirksomheten som skal lokaliseres på Odderøya. På rekordfart ble nytt aktivitetsbygg planlagt, finansiert og påbegynt i det som etter hvert har blitt Odderøya museumshavn. Dette er et første steg på veien i etableringen av museumsområdet på Odderøya.

Museets fagseksjon har i 2014 etablert seg på Vestre Lasarett på Odderøya. Gjennom denne innflyttingen legges både til rette for å kunne jobbe mer publikumsrettet og for å formidle bygningens historie. Dette er også et ledd i etableringen på Odderøya.

VAM har foretatt en faglig prioritering som tilsier fokus på fem tematiske hovedområder de neste fem årene: militærhistorie, industrihistorie, maritim historie, byggeskikk og besøksstedenes historie. Om mulig skal det legges størst vekt på tiden etter 1940.

Forvaltning

Innen samlingsforvaltning er det ved hjelp av ekstra ressurser fra både stat og fylke tatt grep i 2014. Det er startet opp et viktig skippertak innen restaurering av museets antikvariske bygg. VAM forvalter rundt 90 antikvariske bygg. I tillegg registreres nå museets samlinger systematisk og digitalt. Disse skal legges ut på *Digitalt museum*. VAM forvalter rundt 60 000 gjenstander.

Forskning

Leder av museets fagseksjon disputerte i desember 2014 for doktorgrad med avhandlingen *Mange hensyn å ta – mange behov å avveie. Moralske utfordringer museumsansatte møter i*

arbeidet med følsomme tema. Temaet er av direkte relevans for museets forsknings- og formidlingsarbeid knyttet til arbeidet med BRUDD-prosjekter.

VAM har i 2014 overtatt publiseringsvirksomheten til Vest-Agder fylkeskommune, og i denne sammenheng lagt til rette for den nye tredelte publikasjonsserien Kulturhistoriske refleksjoner som skal bestå av tre ulike publikasjonsformater; fra vitenskapelige til populærvitenskapelige publikasjoner. Første boka i serien var *Tysk invasjonforsvar på Agder 1940-1945*, som er skrevet av museets militærhistoriker.

Formidling

Hovedsatsingen på formidlingsfeltet i VAM i 2014 har vært Grunnlovsjubileet, og satsingen har vært godt synlig samlet og på de seks avdelingene som markerte jubileet. Museet produserte flere nye utstillinger i 2014, av fellessatsinger nevnes *Vandreutstillingen BRUDD 2014* – en alternativ norgeshistorie, *Fortida i plast for framtida* – utstilling og stunt for å synliggjøre utfordringer knyttet til bygningsvern og bevaring av gjenstander og utstillingen *I fyr og flamme* i Rådhuskvartalet.

Det samlede besøkstallet på 87 395 er besøksrekord for VAM med rundt 1500 flere besøkende enn forrige toppår, 2011. Tallene viser store variasjoner på avdelingsnivå, i 2014 er det Lista museum og Gimle gård som står for de beste enkeltresultatene.

Antallet besøkende som benytter seg av museets formidlingstilbud er imidlertid langt høyere enn statistikken viser. Både utstillingen i Rådhuskvartalet og andre utstillinger i det offentlige rom er selvsagt ikke med i tallmaterialet. Tallene viser nedgang i skolebesøk ved de fleste avdelingene. Transportkostnader er en stor utfordring for skolene, og museumsbesøk er nå nesten utelukkende knyttet til ordningen Den kulturelle skolesekken (DKS), som også dekker elevtransport.

Økonomi

Årsregnskapet viser et netto driftsresultat på kr 2 023 433 og et regnskapsmessig mer-/mindreforbruk på kr 0. Museet har et samlet disposisjonsfond på 4,2 mill kroner og 2,9 mill kroner er avsatt i bundne driftsfond. Tilskudd fra staten var kr 16,0 mill kroner. Av det samlede driftstilskuddet fra eierne på 15,44 mill kroner utgjorde tilskuddet fra Kristiansand kommune 3,75 mill kroner.

Forslag til vedtak

[Årsmelding 2014 fra Vest-Agder-museet IKS tas til orientering](#)

Stein Tore Sorthe
kulturdirektør

Annelise Hornang
seniorrådgiver

Vedlegg:
Årsmelding 2014 fra Vest-Agder-museet IKS